

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

EXTRAS - RAPORT

privind cooperarea Autorității Electorale Permanente cu A-WEB în domeniul electoral și participarea la evenimentul „Asian Electoral Stakeholder Forum” (AESF 5) organizat de „Rețeaua Asiatică pentru Alegeri Libere” (ANFREL) și „Asociația Mondială a Organismelor Electorale” (A-WEB), în perioada 20-21 octombrie a.c.

Ca urmare a discuțiilor de extindere a cooperării între AEP și A-WEB, inițiate de reprezentantul permanent al AEP pe lângă organizația internațională A-WEB, Autoritatea a fost invitată să prezinte experiența sa din perioada alegerilor din anul 2020, la evenimentul „Asian Electoral Stakeholder Forum” (AESF 5) la una dintre sesiunile plenare („Povești de succes ale organizării alegerilor în timpul COVID-19”) și să contribuie activ cu prezentări la cele trei sesiuni de activități ale Grupului de lucru (“Cele mai bune practici pentru gestionarea alegerilor în timpul pandemiei COVID-19”).

Evenimentul online AESF 5, intitulat “Lecții învățate: Călea de urmat pentru alegerile din Asia dincolo de pandemia COVID 19” (orig. Lessons Learned: The Way Forward for Elections in Asia Beyond the COVID 19 Pandemic”) aflat la cea de-a 5-a ediție, a fost organizat de ANFREL și A-WEB în colaborare cu International IDEA.

Autoritatea Electorală Permanentă a fost reprezentată de Mircea Preoteșcu, șeful Departamentului coordonarea organismelor electorale, ca vorbitor (orig. speaker) la sesiunea “Alegeri de succes în perioada pandemiei COVID-19” (orig. “Success stories of holding elections during COVID-19”). La discuțiile din sesiunile plenare ale evenimentului au fost prezenți și Ion Mincu-Rădulescu, reprezentantul permanent al AEP pe lângă A-WEB, Răzvan Cincă, directorul adjunct al Direcției comunicare din cadrul Departamentului cooperare internațională și Marina Butaru, consilier Președinte.

Forumul AESF a fost destinat schimbului de cunoștințe și expertiză în managementul alegerilor și s-a desfășurat prin intermediul platformei online ZOOM, în limba engleză.

Participanții la eveniment, oficiali și experți electorali din partea organismelor de management electoral și a organizațiilor internaționale, au provenit de pe toate continentele.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Evenimentul a fost structurat în patru sesiuni de prezentare:

- “Abordarea provocărilor electorale și a consolidării democrației din Asia”;
- „Promovarea reformelor electorale prin cooperarea între organismele de management electoral și organizațiile societății civile”;
- „Îmbunătățirea integrității electorale folosind tehnologia și datele deschise”;
- „Povești de succes ale organizării alegerilor în timpul COVID-19” (gestionată de A-WEB)”

Programul AESF 5

„Lecții învățate: calea de urmat pentru alegerile din Asia dincolo de pandemia COVID-19”

Ziua 1-a (20 octombrie 2021)

10:00–11:00 Cuvânt de deschidere: secretarul general A-WEB Jonghyun Choe,

secretarul general ANFREL, Rohana N. Hettiarachchie;

Discurs principal: José Ramos-Horta, fostul președinte al Timorului de Est;

11:00-12:30 Dezbateră nr.1: Abordarea provocărilor electorale și a revenirii democratice în Asia

- Eric Lai, Hong Kong Law, Centrul de Drept Asiatic, Univ. Georgetown;
- Khoirunnisa Nur Agustyati, director executiv, Perludem, Indonezia;
- Dr. Amer Bani Amer, Director General, Centrul Al Hayat pentru Dezvoltarea Societății Civile, Iordania;
- Muddassir Rizvi, președinte, Rețeaua asiatică pentru alegeri libere (ANFREL);
- Moderator: Braema Mathi, Secretar de Onoare, MARUAH, Singapore;

13:00-14:30 Prezentări Grupul de lucru nr.1

14:30-16:00 Dezbateră nr.2: Povești de succes în organizarea alegerilor în timpul COVID-19

- Seung Kim, consilier al secretarului general, A-WEB;
- Chao-Chi Lin, comisar, Comisia Electorală Centrală, Taiwan;
- Mircea Preotescu, șef departament DCOE, AEP România;
- Altanchimeg Purevsuren ofițer, Comisia Electorală Generală a Mongoliei;

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

- Moderator: Atty. Helen G. Aguila-Flores, director executiv adjunct, Comisia pentru alegeri (COMELEC), Filipine;

Ziua a 2-a (21 octombrie 2021)

10:00 – 10:30 Discurs principal: profesor asociat Gotham Arya, fost comisar al Comisiei

Electorale din Thailanda;

10:30 – 12:00 Dezbateri nr.3: Promovarea reformelor electorale prin cooperare între

organsime electorale și societatea civilă;

- Melika Atic, Director Regional, Asia Pacific, Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale (IFES);
- M. M. Mohamad, membru al Comisiei Electorale din Sri Lanka;
- Mohammad Naeem Ayubzada, director al Fundației Transparente Electorale din Afganistan (TEFA) ;
- Corazon H. Ignacio, membru al Consiliului Național, Mișcarea cetățenească națională pentru alegeri libere (NAMFREL) ;
- Filipine Moderator: Adhy Aman, Senior Program Manager, Asia și Pacific, International IDEA;

12.45 – 14.15 Dezbateri nr.4: Îmbunătățirea integrității electorale folosind tehnologia și datele

deschise;

- Julia Brothers, consilier principal pentru alegeri și procese politice, Institutul Național Democrat (NDI);
- Patipat Susumpow, co-fondator, Vote62, Thailanda;
- Max Ahn (Hongpyo), cercetător principal, Asociația Organismelor Electorale Mondiale (AWEB);
- Nino Dolidze, director executiv, Societatea Internațională pentru Alegeri Echitabile și Democrație (ISFED), Georgia;
- Moderator: Thomas Fann, președinte, Coaliția pentru alegeri curate și corecte (Bersih 2.0), Malaezia;

14:15 – 15:00 Adoptarea Memorandumului și remarci finale

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Prima zi a Forumului AESF 5 a început cu cuvântul de deschidere al domnului Jonghyun Choe, Secretarul General al A-WEB și al domnului Rohana N. Hettiarachchie, Secretarul General al ANFREL, care au subliniat importanța acestui forum și eforturile comune ale ambelor organizații și ale altor parteneri în vederea susținerii democrației.

Laureatul Premiului Nobel pentru Pace și fostul președinte al Timorului de Est, José Manuel Ramos-Horta a adus în discuție esența democrației și provocările comune cu care se confruntă majoritatea țărilor asiatice în secolul 21.

Dezbaterile din panelul nr.1 s-a concentrat pe abordarea provocărilor electorale și a revenirii democratice în Asia, inclusiv pe impactul asupra păstrării transparenței, a bunei guvernări și a participării diferitelor partide. În cadrul prezentărilor grupului de lucru, vorbitorii și participanții au avut o discuție fructuoasă pe teme discutate în cadrul întâlnirilor desfășurate de cele trei grupuri de lucru înainte de plenara AESF 5.

Dezbaterile din panelul nr. 2 a evidențiat poveștile de succes ale organizării alegerilor în timpul COVID-19, punându-se accent pe studiile de caz și experiența autorităților din Taiwan, România și Mongolia.

Cea de a 2-a zi a Forumului AESF 5 a început cu discursul susținut de domnul Gotham Arya, fost comisar al Comisiei Electorale din Thailanda, care s-a axat pe principiul democrației și esența alegerilor, precum și pe importanța păstrării și protejării acestora. El a subliniat, de asemenea, că societatea civilă și toate părțile interesate ar trebui să lucreze mână în mână pentru a face față provocărilor cu care se confruntă în prezent.

Dezbaterile din panelul nr. 3 a evidențiat cooperarea dintre organismele de management electoral (EMB) și organizațiile societății civile (OSC) pentru a promova reforma electorală și, în același timp, pentru a desfășura alegeri mai liniștite și mai incluzive. Participanții au avut, de asemenea, o discuție cuprinzătoare despre cum să se garanteze spațiu civic suficient pentru implicarea și activitatea OSC-urilor.

Subiectul dezbaterii din panelul nr. 4 a fost utilizarea tehnologiei și a datelor deschise pentru a îmbunătăți integritatea electorală. Experții au pus accent pe cât de importante sunt datele deschise despre alegeri, care sunt cele mai recente tendințe și lecțiile învățate, precum și cele mai bune practici și experiențe din diferite țări.

La sfârșitul Forumului, a fost prezentat un memorandum bazat pe rezultatul celor trei reuniuni ale grupurilor de lucru care au avut loc în perioada 15 septembrie - 6 octombrie, înainte

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

de plenara Forumului AESF 5. Acest document servește drept ghid pentru părțile electorale interesate care depun eforturi pentru a îmbunătăți procesele electorale în țările lor, respectiv, în căutarea unei democrații autentice. Grupurile de lucru au fost următoarele s-au concentrat asupra următoarelor teme:

- „Încurajarea alegerilor mai incluzive și participative”;
- „Provocări pentru integritatea electorală și soluții posibile (finanțarea campaniei electorale, observarea alegerilor, utilizarea tehnologiei pentru a spori transparența electorală etc.);
- „Cele mai bune practici pentru gestionarea alegerilor în timpul pandemiei COVID-19 (gestionat de A-WEB)”.

Memorandumul AESF 5: Calea de urmat pentru alegeri dincolo de pandemia COVID-19

Introducere

Democrația a suferit atacuri fără precedent în ultimii ani, cu un recul al respectului față de libertățile fundamentale, proces observat în multe țări din întreaga lume. De asemenea povara suplimentară generată de actuala pandemie de COVID-19 a agravat provocările preexistente. Pentru a consolida eforturile de apărare a democrației electorale, organizatorii AESF 5 au invitat o mulțime de părți interesate să ia în considerare recomandări sau bune practici care merită să fie implementate. Pe baza colaborării stabilite în timpul reuniunilor anterioare ale acestui forum, au fost create trei grupuri de lucru tematice, legate de: promovarea incluziunii și alegeri participative, provocări la adresa integrității electorale și soluții posibile precum și cele mai bune practici pentru managementul alegerilor în timpul pandemiei de COVID-19. Cu această ocazie peste patru sute de participanți reprezentând organele de management electoral, organizații ale societății civile și ONG-uri internaționale sau regionale s-au întâlnit online în septembrie și octombrie 2021 pentru a discuta despre provocările actuale pentru alegeri libere și corecte.

Acest memorandum prezintă o serie de recomandări sau bune practici pe care participanții le-au discutat în cadrul grupurilor de lucru. Documentul nu se vrea a fi exhaustiv dar abordează unele dintre provocările actuale cu care se confruntă părțile interesate dar și posibile soluții pentru a le atenua.

Împreună cu documentele adoptate la Forumurile AESF nr. 1 - 4 (“*Declarația de la Bangkok privind alegerile libere și corecte*”, “*Indicatorii Dili - Alegeri Democratice*”, “*Angajamentul de la Bali pentru Transparența Electorală*” și “*Angajamentul Colombo*”),

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Memorandumul AESF 5 va constitui cel mai complet material electoral în legătură cu standardele privind alegerile din Asia. Deși prevederile documentului nu sunt obligatorii prin natura lor, acestea pot ghida părțile interesate, cum ar fi organismele de gestionare a alegerilor, organizațiile societății civile și grupurile de observatori, să se străduiască să îmbunătățească procesele electorale în țările lor în căutarea unei democrații autentice.

Partea I: Lecții învățate și soluții pentru organizarea alegerilor în timpul pandemiei

Pe măsură ce ne reafirmăm împreună angajamentul nostru de a susține democrația electorală, ne dăm seama că pandemia COVID-19 a adus o gamă largă de provocări procesului electoral, inclusiv dar fără a se limita la:

- Conformitatea și aplicarea slabă a măsurilor de atenuare a riscurilor pentru sănătatea publică în timpul alegerilor;
- Aranjamentele alternative de vot, cum ar fi votul online sau prin poștă, necesită timp pentru dezvoltarea și implementarea unui cadru juridic și a resurselor adecvate;
- Dificultatea în recrutarea personalului electoral din cauza preocupărilor sau reglementărilor legate de sănătate în perioada pandemiei COVID-19;
- Prezența mai scăzută la vot în unele țări din cauza fricii de a contracta sau de a răspândi virusul;
- Lipsa dispozițiilor legale referitoare la amânarea alegerilor și soluțiile necesare în cazul unei amânări;
- Limitarea sau interzicerea activităților de campanie electorală;
- Limitări ale activităților de observare a alegerilor din cauza restricțiilor de călătorie sau a distanțării fizice;
- Creșterea dezinformării și a știrilor false legate de alegeri.

Împreună, susținem următoarele bune practici în ceea ce privește organizarea de alegeri libere și corecte în timpul pandemiei de COVID-19, bazându-ne în principal pe experiența și lecțiile învățate de țări care au organizat alegeri în aceste circumstanțe;

- Asigurarea unui mediu de vot sigur prin adoptarea de măsuri de atenuare a riscurilor pentru sănătate, inclusiv distanțare fizică, purtarea măștilor pe față și asigurarea unor recipiente

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

de dezinfectat mâinile, pentru ca alegătorii să poată vota cu încredere. Organismele de management electoral ar trebui să implementeze un plan cuprinzător de management al riscului;

- Adoptarea aranjamentelor speciale de vot, cum ar fi program prelungit, votul în avans, votul prin corespondență etc., acolo unde este posibil, pentru a reduce aglomerația și contactele fizice în secțiile de votare;

- Modificarea legilor și regulamentelor electorale, acolo unde este cazul, pentru a face față provocărilor adusă de pandemie (introducerea în lege a aranjamentelor speciale de vot menționate mai sus și abilitarea organelor de management electoral cu puterile necesare pentru a face față provocărilor fără precedent);

- În cazul în care revizuirea legilor și a regulamentelor nu este posibilă, încercați să fiți creativi pentru a depăși provocările, respectând cadrul legal existent (înființarea de secții speciale de vot anticipat pentru a permite pacienților cu COVID-19 și personalului medical să voteze separat);

- Facilitarea cooperării între organismele relevante, în special între organismele de management al alegerilor și autoritățile de sănătate publică;

- Depunerea de eforturi pentru a menține transparența procesului electoral și, acolo unde este cazul, pentru a explora noi abordări ale observării alegerilor efectuate în mod tradițional (monitorizarea online de la distanță și colectarea de date din surse sigure-verificate);

- Implementarea măsurilor necesare pentru a contracara dezinformarea și manipularea alegerilor, cum ar fi: verificarea faptelor relatate, inițierea campaniilor de educare a alegătorilor, publicarea de știri actualizate.

Partea a II-a: Abordarea provocărilor la adresa democrației electorale și soluțiile posibile

Îndrumările prezentate mai jos au rezultat din discuțiile grupului de lucru format din părți interesate din 47 de țări din Asia și nu numai. Informațiile pot fi folositoare nu numai autorităților electorale dar și diverșilor actori electorali cheie pentru a aborda provocările legate de alegeri și democrație. În timp ce sugestiile sunt făcute în baza principiilor unor alegeri corecte, libere și transparente, recunoaștem situațiile diferite din fiecare regiune și necesitatea de a lua în considerare contextul fiecărei țări.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Despre reprezentarea grupurilor marginalizate:

- Recunoaștem necesitatea creșterii participării grupurilor marginalizate la alegeri, care pot fi realizate prin abordări personalizate pentru a soluționa bariere specifice față de grupuri aparte.

- Există în continuare o lipsă de cultură politică care să susțină participarea politică a femeilor, tinerilor, persoanelor cu dizabilități, persoanelor LGBT+ sau indigene și a altor grupuri marginalizate. Este esențial să promovăm, să educăm și să creștem gradul de conștientizare a oamenilor, precum și a actorilor electorali. Inițiativele educaționale civice sunt binevenite pentru a promova un mediu politic vibrant și incluziv.

- Pentru a promova participarea femeilor, sugerăm să se ia în considerare prevederi speciale pentru a crește reprezentarea acestora în toate organismele, locale sau naționale (introducerea de cote alocate femeilor candidat sau chiar locuri rezervate). Organele de management electoral și partidele politice ar trebui, de asemenea, să depună eforturi pentru a include femeile în procesul decizional la toate nivelurile.

- În spiritul incluziunii ar trebui eliminate toate restricțiile de vot nejustificate bazate pe profesie, religie, afiliere sau detenție.

Cu privire la mecanismele alternative de vot și accesibilitate:

- Alegătorii care locuiesc într-o altă locație decât cea în care sunt înregistrați, cum ar fi lucrătorii mobili sau oricine care nu poate vota la secția de votare alocată în ziua alegerilor, ar trebui să li se ofere posibilitatea de a vota de la distanță, fie personal, sau prin mijloace fizice sau digitale alternative.

- Cetățenilor care locuiesc în străinătate ar trebui să li se ofere alternativa de a vota într-un mod cât mai accesibil posibil, prin corespondență sau altfel (electronic).

- Organismele de management electoral ar trebui să se asigure că secțiile de votare sunt accesibile alegătorilor cu mobilitate fizică afectată. În acest sens, realizarea evaluării accesibilității infrastructurii și colectarea de date privind nevoile speciale în timpul înregistrării alegătorilor ajută la concentrarea resurselor acolo unde este cel mai necesar. Atunci când este posibil, utilizarea urnelor mobile pentru alegătorii cu nevoi speciale, cum ar fi cei cu dizabilități, persoanele în vârstă sau deținuții, este de asemenea, o practică laudabilă.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

- Organismele de management electoral, partidele politice și alte părți interesate ar trebui să se străduiască să coopereze în mod semnificativ cu persoanele cu dizabilități în timpul alegerilor (oferirea alegătorilor cu deficiențe de vedere buletine de vot în sistem Braille sau cu opțiuni de interpretare în limbajul semnelor a mesajelor din campania electorală).

- Organizațiile persoanelor cu dizabilități ar trebui să fie consultate de autorități și părțile interesate de alegeri pentru a asigura cât mai bine includerea lor în procesul politic.

Despre partidele politice și candidați:

- Partidele politice ar trebui să adere la principiile incluziunii și politicii participative și să le reflecte în structura lor internă prin promovarea reprezentării femeilor, tinerilor, LGBT+ și altor grupuri marginalizate în roluri de conducere.

- Candidaților independenți ar trebui să li se permită să candideze la alegeri alături de cei susținuți de partidele politice.

- Alegătorilor ar trebui să li se prezinte o diversitate reală de partide cu ideologii politice și de candidați la alegeri. Dizolvarea sau descalificarea partidelor politice din competiția electorală nu trebuie făcute din punct de vedere politic sau să se evite sancționarea acestora pentru fapte individuale.

Despre observarea alegerilor:

- Recunoaștem că un proces de acreditare relativ birocratic dar și restricțiile legate de COVID-19 pot prezenta bariere de sincronizare și de mișcare atât la nivelul acreditării observatorilor naționali cât și la nivelul participării observatorilor internaționali la alegeri.

- Guvernele și organismele de management electoral ar trebui să recunoască și să promoveze participarea observatorilor electorali nepartizani la supravegherea procesului electoral și minimizarea birocrăției în procesele lor de acreditare și observare. Pe de altă parte, creșterea grupurilor de observare a alegerilor, partizane sau cooptate, este o dinamică îngrijorătoare iar organismele de management electoral și societatea civilă ar trebui să colaboreze pentru a identifica și a dezvălui public aceste practici necorespunzătoare.

- Observatorii electorali locali și internaționali ar trebui să se străduiască să fie mai cuprinzători și să monitorizeze sistematic amenințările emergente la adresa integrității electorale, inclusiv finanțarea campaniei electorale sau tulburarea procesului de informare.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Această monitorizare poate include dezvoltarea de parteneriate cu părți interesate sau coordonarea comunicării cu jurnaliști de investigație sau alte organizații specializate.

- Organismele electorale ar trebui să ia în considerare alocarea mai multor fonduri pentru monitorizarea pre-electorală, inclusiv finanțarea campaniei și monitorizarea rețelelor sociale, deoarece acestea sunt cele mai mari amenințări la adresa integrității electorale.

Despre finanțarea campaniei electorale:

- Reglementările legale care descriu finanțarea campaniei electorale, în multe țări, sunt prea vagi sau slabe să fie aplicate și nu reușesc să abordeze în mod adecvat provocările actuale ale finanțării politice, sunt pline de lacune care pot fi exploatare cu ușurință, iar sancțiunile nu sunt suficient de severe pentru a servi drept elemente de descurajare.

- Recunoaștem necesitatea de a consolida cadrul legal pentru finanțarea campaniei electorale, descrierea limitelor de cheltuieli și donații în conformitate cu bunele practici internaționale, limitarea donațiilor străine, existența lacunelor care permit cheltuieli nedeclarate, supravegherea cheltuielilor politice efectuate în online dar și nevoia de consolidare administrativă a organismelor de gestionare a alegerilor care să interpreteze, să implementeze și să aplice reglementările potrivite.

- Recomandăm autorităților să ia în considerare instituționalizarea finanțării campaniilor publice însoțite de o mai mare transparență dar și impunerea unor cerințe de transparență publică pentru a crea condiții de competiție electorală mai echitabile între concurenții politici, inclusiv pentru candidații independenți.

Despre tulburările legate de informare și discursul instigator la ură:

- Creșterea dezinformării, a discursului instigator la ură și a altor forme de perturbare a procesului de informare reprezintă amenințări crescânde la adresa integrității electorale, în special pentru că afectează participarea politică și încrederea în procesul electoral.

- Implicarea actorilor din mediul privat, în special a organizațiilor media și a companiilor de social media prin măsurile pe care le pot lua pentru a monitoriza și contracara discursul instigator la ură dar și dezinformarea pe platformele lor media sunt considerate relevante în contextul specific al fiecărei țări.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

- Deținătorii rețelelor sociale ar trebui să sporească transparența publicității politice pe propriile lor platforme și să-și dezvolte capacitatea de a modera conținutul publicat în conformitate cu condițiile și termenii stabiliți pentru furnizarea acestui serviciu de publicitate.

Despre aplicațiile de tehnologie electorală:

- Guvernele și organismele de gestionare a alegerilor ar trebui să ia în considerare adoptarea opțiunii de înregistrare a alegătorului prin intermediul aplicațiilor online pentru a crește rata de înregistrare a alegătorilor.

- În cazul în care tehnologia electorală este utilizată la vot, numărarea și transmiterea rezultatelor ar trebui să fie transparentă și auditabilă. Tehnologia ar trebui să fie achiziționată într-un mod transparent, să îndeplinească standarde de securitate cibernetică iar furnizorii terți ar trebui să adere la principiile datelor deschise și să nu existe conflicte de interese cu ocazia achiziționării sau exploatării tehnologiei.

- Organismele de gestionare a alegerilor ar trebui să se asigure că datele referitoare la alegeri urmează principiile gestionării datelor deschise, inclusiv disponibilitatea gratuită pe internet în timp util, complet, la cel mai bun nivel posibil de granularitate și într-un format analizabil.

Concluzii

Participanții la Forumul AESF 5 au subliniat prin luările de poziție că importanța pregătirii instituției de management electoral din punct de vedere al capacității administrative este esențială și face diferența, alături de resurse și de competențe bine articulate pentru a se adapta la momente critice. Totodată au fost remarcate următoarele:

- Necesitatea implicării mai profunde a organizațiilor electorale cu caracter civic în procesele electorale și cooperarea cu autoritățile de management electoral în promovarea reformelor electorale;

- Evitarea escaladării dezinformării și manipulării;

- Tendința privind dezinformarea electorală se schimbă nu numai atacând candidatul, ci organismele de management electoral sau chiar procesul electoral;

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

- Un nivel tot mai mare de dezinformare duce la o scădere a încrederii în rezultatele electorale;
- Nevoia creșterii transparenței electorale;
- Alegerile sunt ale poporului vs. Datele electorale aparțin poporului;
- Utilizarea principiului datelor deschise în alegeri sporește încrederea în instituțiile electorale;
- Datele deschise sunt un instrument important în lupta împotriva dezinformării;
- Tehnologia electorală poate contribui la o mai bună integritate a alegerilor prin transparență, credibilitate, rapiditate etc.;
- Atunci când se folosesc tehnologii electronice, șansele de dublare a votului trebuie eliminate;
- Dispozitivele electronice alese pentru procesul de votare ar trebui să fie accesibile, precum și ușor de utilizat;
- Înainte de implementarea oricărui sistem de votare electronic, trebuie analizate temeinic contextul, nevoile locale, precum și nevoile sau provocările care pot urma activării acestui sistem nou;
- La implementarea unui sistem, trebuie evaluat modul în care modelul respectiv va consolida încrederea în procesul electoral și în rezultatele acestuia;
- În cazul utilizării verificării amprentelor digitale sau a oricăror alte tipuri de informații pentru verificarea alegătorilor, securitatea manipulării acelor date este critică;
- Procedurile de securizare a datelor cu caracter personal trebuie descrise în detaliu;

Incluziunea, cooperarea, accesibilitatea și dezvoltarea capacității administrative sunt ingrediente cheie pentru a face față cu succes unor situații considerate de urgență sau cu risc maxim de organizare și management.

Referitor la contribuția AEP la dezbaterile care au avut loc la Forumul AESF 5, dezbaterile a ilustrat activitățile inovatoare și soluțiile practice implementate de AEP în perioada alegerilor din anul 2020 atât în ceea ce privește pregătirea dar și organizarea și managementul alegerilor din perioada pandemiei.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Reprezentantul AEP, domnul Mircea Preoteșcu, a descris etapa de pregătire a alegerilor și activitățile de analiză-evaluare a conformității secțiilor de votare dar și pregătirea resurselor logistice și umane necesare. A fost precizată utilitatea simplificării procedurilor prin utilizarea acțiunilor digitale în procesul de depunere a dosarului electoral și în organizarea sesiunilor de instruire-evaluare a experților electorali.

În ceea ce privește gestionarea secretariatului tehnic al Biroului Electoral Central pe perioada alegerilor, s-a asigurat transparența totală către presă cu privire la informațiile electorale în timp real precum și posibilitatea organizării online a reuniunilor membrilor BEC.

Derularea activităților de informare pe perioada proceselor electorale a avut în vedere toate categoriile de alegători (tineri, persoane în vârstă, minorități etc) și au fost utilizate toate instrumentele și categoriile de media: tv, radio, online, social media, website-ul AEP, comunicate de presă și interviuri ale Președintelui AEP. Producerea și diseminarea de informații audio-video cu privire la toate informațiile necesare alegătorilor despre procesul electoral, instrucțiunile de votare dar și măsurile de protecție pe perioada pandemiei.

Materialele informative audio-video, create și produse de AEP au fost traduse în limba maghiară și au fost difuzate de stațiile radio-tv specializate în limba maghiară sau prin intermediul platformelor online.

Îmbunătățirile tehnologice aduse de către AEP proceselor electorale au fost reliefate ca fiind un factor evolutiv și necesar. Printre cele discutate au fost aspectele legate de implementarea semnăturii de aprobare online, îmbunătățirea procesului de înregistrare a alegătorilor din străinătate, modernizarea website-ului privind participarea la vot a cetățenilor din țară și străinătate, implementarea tehnologiei de tip Blockchain în procesele electorale (pentru a crește siguranța proceselor electorale).

De la înființare și până în prezent, AEP a dobândit o suficientă dezvoltare a capacității administrative și a devenit un partener puternic și credibil care deține toate instrumentele necesare pentru a furniza expertiză și asistență electorală, dar și pentru a dezvolta schimburi de bună practică cu organisme similare sau organizații electorale internaționale relevante.

Din punct de vedere al experienței dobândite în organizarea și managementul alegerilor, de la momentul înființării, AEP a gestionat împreună cu ceilalți actori electorali cu atribuții în domeniul electoral un număr de peste 32 procese electorale diferite în perioada 2004-2021 (3 scrutine - alegeri prezidențiale, 4 scrutine - alegeri europarlamentare, 5 scrutine - alegeri

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

parlamentare, 2 scrutine-alegeri parlamentare parțiale, 4 scrutine - alegeri locale, 9 scrutine - alegeri locale parțiale, 5 scrutine - referendum).

Pentru a amplifica recunoașterea AEP pe plan internațional, ca instituție de încredere care furnizează servicii publice electorale de înaltă calitate și care asigură împlinirea dorințelor legitime al electoratului, Autoritatea implementează, în mod constant, soluții inovatoare și multiplică numărul acțiunilor de cooperare. Astfel, dezvoltarea activă a relațiilor de cooperare în domeniul electoral la nivel internațional și asigurarea transparenței activității electorale din România în vederea consolidării reputației AEP de actor electoral avansat și de încredere, urmărește îndeplinirea viziunii AEP.

În planul relațiilor internaționale, obiectivele principale urmărite sunt: buna reprezentare a AEP pe plan internațional, dezvoltarea schimburilor de experiență în materie electorală în vederea partajării de know-how și furnizarea de către Autoritate a asistenței în materie electorală.

Având în vedere cele precizate, considerăm că participarea Autorității Electorale Permanente la acest tip de programe de cooperare electorală oferă posibilitatea dezvoltării de bune practici, dar și a partajării de know-how în vederea consolidării capacității administrative și se circumscrie misiunii, viziunii, dar și obiectivelor de cooperare internațională urmărite de Autoritate în anul 2021.

Despre A-WEB

A-WEB este cea mai mare organizație internațională non-guvernamentală în materie de management electoral. Fondată în Coreea de Sud, Incheon, A-WEB are în prezent 118 membri, organisme de management electoral (EMB), din 108 țări de pe toate continentele, Europa (17), Asia (25), America (30), Africa (37), Oceania (6) și are semnate 17 Memorandumuri de Înțelegere (orig. Memorandum of Understanding - MoU) cu cele mai importante organizații internaționale active în domeniul electoral precum: United Nations Development Program, The International Foundation for Electoral Systems-IFES, International IDEA, Réseau des Compétences Electorales Francophones-RECEF, European Centre for Electoral Support-ECES, The Electoral Integrity Project, The Electoral Knowledge Network-ACE, Asian Network for Free Elections (ANFREL), Organization of American States (OAS), International, Republican Institute-IRI, National Democratic Institute-NDI, Democracy International, U.S. Agency for International Development-USAID, The Asia Foundation.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

A-WEB promovează eficiența în organizarea și desfășurarea de alegeri libere, corecte, transparente și participative la nivel mondial și încurajează schimbul de expertiză între membri în vederea consolidării democrației la nivel mondial.

Despre ANFREL

Rețeaua Asiatică pentru Alegeri Libere (ANFREL) a fost înființată în noiembrie 1997 pentru a promova și sprijini democratizarea în Asia la nivel național și regional. De atunci s-a impus ca cel mai important ONG care susține alegerile democratice din Asia.

ANFREL este o alianță internațională, multisectorială, independentă și apolitică a organizațiilor care își asumă o viziune asemănătoare și care lucrează împreună pentru a promova o viziune comună: fiecare stat să aibă un guvern a cărui autoritate derivă din voința poporului, voință care trebuie exprimată prin vot secret în alegeri libere și corecte și organizate la intervale regulate, pe baza votului universal și egal. Credem cu tărie în principiile consacrate în articolul 25 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (ICCPR).

Obiectivele ANFREL sunt definite în actul constitutiv al organizației, astfel:

- a) Sprijină inițiativele tuturor părților interesate în direcția democratizării din Asia, cu un accent deosebit pe consolidarea instituțiilor și proceselor politice și electorale, a angajamentului civic și a libertăților și drepturilor civile și politice;
- b) Se angajează în eforturile internaționale de observare a alegerilor pentru a evalua dacă procesele electorale îndeplinesc standardele internaționale și regionale și cele mai bune practici internaționale privind alegerile libere și corecte;
- c) Sprijină dezvoltarea și întărirea organizațiilor societății civile și a grupurilor de cetățeni din Asia care sunt dedicate implicării în asumarea de responsabilități electorale, cum ar fi observarea alegerilor și supravegherea activității parlamentare;
- d) Oferă o platformă pentru părțile interesate din punct de vedere electoral din Asia pentru a face schimb de cunoștințe și experiență, de a învăța reciproc și de a dezvolta sinergii pentru o mai bună cooperare, colaborare și parteneriate;
- e) Susține organizațiile membre în inițiativele lor interne privind monitorizarea alegerilor, educația alegătorilor, angajamentele civice și alte asemenea acțiuni care urmăresc să consolideze democrația.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Eforturile principale ale ANFREL sunt concentrate pe organizarea misiunilor internaționale de observare a alegerilor, dezvoltarea programelor de consolidare a capacităților administrative pentru părțile electorale partenere (grupuri de observatori naționali ai alegerilor, instituțiile mass-media dar și organizații ale societății civile) care lucrează pentru democratizarea țării și inițiază campanii ori susțin activități pentru a aborda procesele electorale, provocările și problemele conexe întâlnite în dezvoltarea democrației în Asia. Aceste trei domenii de activitate se susțin și se completează reciproc pentru a continua misiunea noastră de a îmbunătăți calitatea alegerilor în Asia.

În prezent, ANFREL are 27 de organizații membre care provin din 17 țări.

Despre AEP

AEP, ca instituție autonomă și independentă, are misiunea să asigure organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și a finanțării partidelor politice, cu respectarea Constituției, a legii și a standardelor internaționale și europene în materie.

AEP este o instituție publică inovativă, recunoscută în plan internațional, care generează încredere, furnizează servicii electorale de înaltă calitate și asigură îndeplinirea dorințelor legitime ale electoratului și ale partidelor politice.

AEP are ca obiective principale: legalitatea, integritatea și accesibilitatea proceselor electorale și a finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale; buna organizare și desfășurare a proceselor electorale; furnizarea de asistență în materie electorală la nivel național și internațional.

Exemplar 1/1